

Xarxa de Museus de Ciències Naturals de Catalunya

—

Memòria 2022

Xarxa de Museus de
Ciències Naturals de Catalunya
Gener 2023

índex

Introducció	02
Programa d'activitat	04
Funció de constitució de les col·leccions	04
Funció de recerca	10
Funció de difusió	11
Funció d'internacionalització i acció exterior	13
Funció estructural	15
Organització executiva	17
Plenari	17
Comissió de Documentació	18
Comissió de Conservació Preventiva	19
Comissió de Paleontologia	20
Comissió de Difusió, Recerca i Acció Exterior	21
Oficina Tècnica	22

01

Introducció

Els equips prenen la iniciativa

El Pla d'Activitats Anual 2022 de la Xarxa de Museus de Ciències Naturals de Catalunya (XMCNC) ha permès avançar en totes les funcions assignades a les xarxes temàtiques d'acord amb el document *Museus 2030. Pla de museus de Catalunya* (funció de constitució de les col·leccions, de recerca, de difusió, d'internacionalització). Si el 2021 la Xarxa va començar treballant essencialment en la funció de constitució de les col·leccions i la de difusió, aquest segon any de treball la Xarxa ha obert nous fronts, impulsant accions que s'emmarquen en les funcions de recerca i d'internacionalització i acció exterior.

Per altra banda, una de les fites d'aquest 2022 és l'adhesió del Museu Geològic del Seminari de Barcelona, aprovada en el darrer plenari de l'any. Un museu que havia estat convocat a formar part de la comunitat fundacional de la XMCNC però que ha estat aquest 2022 quan ha considerat oportú fer el pas definitiu. És una bona notícia, pel valor que aporta a la Xarxa amb l'excel·lència de les seves col·leccions, i sens dubte pel valor que la Xarxa pot aportar-li en el marc de les funcions i competències que té atribuïdes.

Un altre pas endavant ha estat la redacció i aprovació del Codi de Pertinença de la XMCNC, un document que estableix la seva governança i les pautes de funcionament, imprescindibles pel què fa a la configuració i l'organització de la Xarxa. I encara un altre document estratègic, el Pla de comunicació, que marca les directrius en aquest àmbit i a partir del qual ben aviat s'executaran accions per a la visibilitat de la pròpia Xarxa i dels museus que la formen.

Per altra banda, la XMCNC es va constituir el 2021, un any en què ja va ser plenament operativa, però aquest segon any de rodatge s'ha fet evident tot el potencial que té. Un potencial que sovint sorgeix en el sí de les Comissions, on les persones que les formen comencen a fer equip i a pensar "en clau xarxa", a fer propostes que tenen sentit pel conjunt dels museus. Tot i que és el Plenari qui té la responsabilitat de prendre decisions, les Comissions les formen persones amb expertesa en les diverses funcions atribuïdes a les xarxes temàtiques, i aquesta expertesa dona lloc a la identificació d'accions que poden

ser útils a la comunitat de museus. Així, aquest 2022 hi ha hagut activitats que són continuació de l'acció de 2021 -fortament inspirada en l'acció de les altres xarxes temàtiques-, però també n'hi hagut d'altres que han estat resultat de propostes sorgides en el marc de les Comissions, i és de preveure que aquesta iniciativa es consolidarà en exercicis següents.

En aquest 2022 també s'ha fet evident un altre fet, i és que les Comissions són decisives a l'hora de tirar endavant l'execució dels projectes. Les persones que formen les Comissions són l'engranatge que fa que la Xarxa avanci a bon pas, per això és fonamental la seva implicació: és a elles a qui es deuen les fites assolides que es relaten en aquesta Memòria.

02

Programa d'activitat

Aquesta Memòria s'estructura a partir del [Pla d'Actuacions 2022-2025](#) de la Xarxa, de forma que les accions que s'han dut a terme durant el 2022 es presenten en relació a cadascuna de les funcions, objectius i línies de desenvolupament definides en aquest document de referència. Les accions que no van precedides de numeració corresponen a accions no previstes al PAA22, resultat de la iniciativa de les comissions al llarg de l'exercici i validades convenientment pel Plenari de la Xarxa.

Funció de constitució de les col·leccions

Objectiu 1	IGA ¹	Despesa 2022
Millorar la documentació de les col·leccions dels museus.	25	2.048,00 €

Línia de desenvolupament 1.1.

	Prioritat
Reforçar la capacitat dels museus per documentar les seves col·leccions i que el conjunt dels membres pugui disposar d'un programari adient.	ALTA

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 1.1.

	Despesa
1.1.1. Depuració del tesaurus de paleontologia del ICP*	23.297,00 €
1.1.2. Depuració del tesaurus de paleontologia del MCNB (continuació 1a. Fase)*	21.703,00 €
1.1.3. Unificació dels tesaurus d'Element (Matèria) i de les llistes diccionari Sexe, Desenvolupament i Estat de Conservació	2.048,00 €
1.1.4. Desenvolupament de programaris específics per a la gestió de col·leccions de ciències naturals.	s/c

(*) Accions finançades amb pressupost provinent de la Taula de Documentació.

¹ Índex Global d'Assoliment, indicador quantitatiu de la prioritat estratègica de cada objectiu. Per a més informació, vegeu el Pla d'Actuacions 2022-2025, pàg. 60.

1.1.1. Depuració del tesaurus de paleontologia del ICP

1.1.2. Depuració del tesaurus de paleontologia del MCNB (continuació 1a. Fase)

L'acció prioritària d'aquest Objectiu 1 ha estat donar continuïtat a la unificació del tesaurus taxonòmic de paleontologia a partir dels del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (MCNB) i l'Institut Català de Paleontologia (ICP), una acció que s'havia iniciat el 2021. Es tracta d'un projecte d'envergadura pel nombre de termes que formen aquests tesaurus, i per la necessitat del procés previ de depuració que calia realitzar en tots dos tesaurus. De fet, el 2022 s'ha treballat essencialment en aquest procés de depuració i compleció previ a la unificació, i tot i que no s'ha arribat a completar, s'ha realitzat un avanç molt notable. El projecte ha gaudit del finançament extraordinari provinent de la Taula de Documentació de la Direcció General del Patrimoni Cultural, que ha suposat un impuls decisiu per a la realització d'aquests treballs.

1.1.3. Unificació dels tesaurus d'Element (Matèria) i de les llistes diccionari Sexe, Desenvolupament i Estat de Conservació

En paral·lel a la unificació dels tesaurus de taxonomia, el projecte d'unificació de la resta de llistes i tesaurus que utilitzen els museus de la Xarxa ha començat el 2022 amb la unificació del tesaurus d'Element, per a la qual cosa els museus de la Xarxa van extreure els tesaurus respectius de les seves bases de dades, i que han de ser objecte d'unificació. La disponibilitat de temps i de proveïdors per a la realització d'aquest projecte va fer que finalment s'abordés únicament l'àmbit de la zoologia, treball realitzat a partir de l'anàlisi prèvia de bases de dades de referència de museus i institucions internacionals.

1.1.4. Desenvolupament de programaris específics per a la gestió de col·leccions de ciències naturals.

En relació als programaris, durant 2022 la Comissió de Documentació ha participat en la redacció dels plecs tècnics per al concurs per a un nou programari de gestió de col·leccions que té previst de realitzar la Direcció General del Patrimoni Cultural. La Comissió va compilar les funcionalitats i necessitats diverses per a la gestió de col·leccions de ciències naturals que és desitjable que proveeixi el nou programari, i la representant de la Comissió les va traslladar a la Taula de Documentació on assistia juntament amb la resta de representants de xarxes temàtiques per treballar en la redacció d'aquests plecs.

Objectiu 2	IGA	Despesa 2022
Enfortir la capacitat de gestió del patrimoni dels museus	20	18.419,27 €

Línia de desenvolupament 2.1.

Prioritat

Disposar de guies, protocols, models i orientacions per a la planificació i gestió del patrimoni d'història natural i ciències naturals	ALTA
---	------

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 2.1.

Despesa

2.1.1. Finalització de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals	s/c
2.1.2. Encàrrec de material gràfic per a la Guia d'embalatges permanents	5.011,82 €
2.1.3. Edició digital de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals	3.406,80 €
2.1.4. Manteniment de la BBDD de proveïdors amb els materials indicats a la Guia d'embalatges permanents	479,16 €
2.1.7. Redacció d'una petició formal adreçada al Departament de Cultura per a la revisió i actualització de la legislació actual en matèria de paleontologia (Decret 78/2002)	s/c
2.1.8. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè elabori un protocol clar i concret d'actuació en la gestió de col·leccions per baixa o desistiment d'ingrés (enterrament de col·leccions)	s/c
2.1.9. Redacció d'una consulta a la Direcció General del Patrimoni Cultural sobre el tractament que tindrà el patrimoni paleontològic que no es troba inventariat perquè no ha estat descobert en la nova llei del patrimoni cultural català	s/c
2.1.10. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè la paleontologia tingui un rol equiparable al de l'arqueologia al Servei d'Arqueologia i Paleontologia.	s/c
2.1.11. Organització de les Jornades de Tècnics i Tècniques de col·leccions de ciències naturals.	s/c

2.1.1. Finalització de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals

La Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals és un projecte iniciat per la Comissió de Conservació Preventiva l'any 2021, moment en què es va realitzar un encàrrec extern per a la redacció de continguts del document. El 2022 calia continuar el projecte amb una tasca de compleció i revisió del text inicial, treballs que la pròpia Comissió va decidir de realitzar personalment, a través d'una sèrie de sessions de revisió i discussió que es van allargar tota la primavera i estiu i en la qual hi van participar totes les persones de la Comissió.

2.1.2. Encàrrec de material gràfic per a la Guia d'embalatges permanents

Per il·lustrar els continguts textuais de la *Guia d'embalatges permanents*, la Comissió de Conservació Preventiva va encarregar la realització de fotografies i il·lustracions. Les fotografies s'han realitzat a la majoria de museus de la xarxa i s'ha procurat que el nombre de fotografies que apareixen al document sigui equiparable -tot i entenent que els museus amb col·leccions monogràfiques oferien menys possibilitats- i que surtin en diferents capítols. Les fotografies han anat a càrrec de Berta Roman i han tingut un cost de 2.289,32 € (80 fotografies). Per a la il·lustració, la Comissió va confiar en Almudena Yagüe, que va realitzar 15 il·lustracions d'acord amb un pressupost de 2.772,50 €.

2.1.3. Edició digital de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals

El text definitiu de la Guia va ser corregit per Eva Pallarès (865,80 €), i la maquetació ha anat a càrrec de Marta Montenegro (2.541,00 €), que ha preparat l'edició digital.

2.1.4. Manteniment de la BBDD de proveïdors amb els materials indicats a la Guia d'embalatges permanents

Un dels projectes 2021 de la Comissió de Conservació Preventiva va ser la compartició de dades de proveïdors de materials; per a això es va dissenyar un full Excel en què les persones de la Comissió informaven de les dades que consideraven que podien ser d'utilitat a la resta de membres de la Comissió. El 2022 s'ha apostat per dotar-se d'una eina més acurada i completa, per a la qual cosa es va confiar en Miquel Roquet. La condició era que l'eina seguís essent un full Excel, un programari que pràcticament tothom disposa, coneix i hi té accés. El treball del professional ha permès integrar no només proveïdors de materials sinó proveïdors de serveis, a més d'afegir una funcionalitat que facilitarà el control dels encàrrecs o compres realitzats per la Xarxa a cadascun dels proveïdors de la base de dades i la quantia corresponent.

2.1.7. Redacció d'una petició formal adreçada al Departament de Cultura per a la revisió i actualització de la legislació actual en matèria de paleontologia (Decret 78/2002)

2.1.8. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè elabori un protocol clar i concret d'actuació en la gestió de col·leccions per baixa o desistiment d'ingrés (enterrament de col·leccions)

2.1.9. Redacció d'una consulta a la Direcció General del Patrimoni Cultural sobre el tractament que tindrà el patrimoni paleontològic que no es troba inventariat perquè no ha estat descobert en la nova llei del patrimoni cultural català

2.1.10. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè la paleontologia tingui un rol equiparable al de l'arqueologia al Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

Davant les diverses peticions referides a la gestió del patrimoni paleontològic que es plantejaven en el Pla d'Activitats Anual 2022, la Comissió de Paleontologia va considerar oportú refundre-les en un únic text que resumia en dues peticions les necessitats dels museus en relació a aquest patrimoni: la conveniència de reprendre la revisió de la normativa actual i l'aplicació estricta de la normativa vigent mentre això no sigui possible. L'escrit va ser tramès a la Direcció General del Patrimoni Cultural amb data 18/11/22.

2.1.11. Organització de la Trobada de Tècnics i Tècniques de col·leccions de ciències naturals.

La VIII edició de la Trobada de Tècnics i Tècniques de col·leccions de ciències naturals se celebrarà el 14 de febrer de 2023 al Museu de Ciències Naturals de Granollers. La configuració d'aquesta Trobada, tanmateix, s'ha gestat durant el 2022. El Museu organitzador ha definit la temàtica central de la jornada, que girarà entorn de la pregunta

Com s'encaixa la recerca acadèmica en els museus de ciències naturals?, i ha gestionat la participació de la ponència principal, que anirà a càrrec del Dr. Lluís Rovira, Director del [CERCA](#).

Línia de desenvolupament 2.2.

Prioritat

Facilitar la tasca de conservació, restauració i preparació d'ítems dels museus	BAIXA
---	-------

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 2.2.

Despesa

→ Adquisició de materials de conservació preventiva per als museus de la XMCNC	8.249,63 €
→ Realització d'actuacions de restauració d'espècimens dels museus de la XMCNC	7.415,23 €
→ Programa de pràctiques de conservació i restauració per a estudiants de grau de la Universitat de Barcelona i l'Escola Superior de Conservació i Restauració	s/c

→ **Adquisició de materials de conservació preventiva per als museus de la XMCNC**

Davant la disponibilitat de pressupost existent a mitjans d'exercici, la Xarxa va destinar recursos a millorar les condicions de conservació preventiva dels museus amb l'adquisició de materials diversos: contenidors de polipropilè (adquirits a Plastipol, per valor de 6.342,66 €), teixit no teixit (Tyvek, adquirit a Arte y Memoria, 1.316,96 € i pastilles indicadores de concentració d'alcohol etílic per a exemplars conservats en fluid (Alcomon, 590,00 €).

→ **Realització d'actuacions de restauració d'espècimens dels museus de la XMCNC**

Un programa proposat per la Comissió de Conservació Preventiva l'objectiu del qual és la restauració d'espècimens dels museus. En l'exercici 2022 s'ha confiat en el laboratori de conservació i restauració de l'Institut Català de Paleontologia per a la realització d'aquests treballs, i s'han restaurat exemplars del Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany (un cigne, *Cysnus olor*, un paó blanc, *Pavo cristatus* i una cacatua cresta-groga, *Cacatua galerita*), el Museu del Ter (llamprea marina, *Petromyzon marinus*) i el Museu de Ciències Naturals de Granollers (pingüi del Cap, *Spheniscus demersus*).

→ Pràctiques de conservació i restauració per a estudiants de grau de la Universitat de Barcelona i l'Escola Superior de Conservació i Restauració

La manca d'especialització en els estudis superiors de conservació i restauració que s'imparteixen a Catalunya ha portat a la Comissió de Conservació Preventiva a proposar un programa de pràctiques per a estudiants d'aquest grau a través de la Xarxa. Tant el MCNB com l'ICP ja ofereixen pràctiques als estudiants d'aquests centres, però en aquest cas s'han ofert places addicionals que es realitzaran amb exemplars procedents dels museus de la Xarxa. Les pràctiques tindran lloc als laboratoris del MCNB i de l'ICP, sota la tutoria de les responsables respectives, ambdues membres de la Comissió.

Funció de recerca

Objectiu 3	IGA	Despesa 2022
Afavorir un posicionament més ferm, visible i equilibrat dels coneixements que generen els museus	20	13.452,78 €

Línia de desenvolupament 3.2.

Configurar eixos transversals potencials de recerca aplicada en matèria d'història natural i ciències naturals	Prioritat MITJANA
--	-------------------

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 3.2.

	Despesa
3.2.1. Realització d'un projecte de recerca que contribueixi a visibilitzar dones científiques als territoris d'influència dels museus de la XMCNC	13.452,78 €

3.2.1. Realització d'un projecte de recerca que contribueixi a visibilitzar dones científiques als territoris d'influència dels museus de la XMCNC

L'exposició itinerant (In)visibles i (O)cultes ha estat completada amb l'addició d'uns roll-up de dones científiques vinculades als territoris de la Xarxa; aquests perfils van ser identificats i desenvolupats per la comissària de l'exposició original, Mireia Alcaine, en ocasions a proposta dels museus de la Xarxa (Museu d'Alcover, Museu de l'Institut Botànic de Barcelona). Aquest encàrrec va tenir un cost de 1.452,00 €, al qual cal sumar el treball realitzat pel Museu de l'ICP, que va assumir directament el treball relatiu a la paleontòloga Lourdes Casanovas. Tanmateix, la voluntat de la Xarxa era anar més enllà d'aquest treball i aprofundir en el tema a través d'una recerca acadèmica que es va encarregar a Miquel Carandell, que va formar un equip especialitzat en història de la ciència per dur-lo a terme (12.000,78 €).

Funció de difusió

Objectiu 4	IGA	Despesa 2022
Millorar la comunicació dels coneixements que generen els museus de la xarxa	15	21.112,69 €

Línia de desenvolupament 4.2.

Despesa	Prioritat
Disposar i implementar un pla de comunicació des de la xarxa que estructurari i fonamenti les accions de divulgació comunes a desenvolupar	MITJANA - ALTA

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 4.2.

Despesa
4.2.3. Realització del pla de comunicació de la XMCNC
→ Encàrrec de l'espai web corporatiu de la XMCNC
→ Producció d'elements de marxandatge

4.2.3. Realització del pla de comunicació de la XMCNC

L'encàrrec es realitza a l'empresa luris.doc, que va treballar amb la Comissió de Difusió, Recerca i Acció Exterior per definir aquest pla que marca les directrius en matèria de comunicació de la Xarxa organitzant les accions en tres fases (Posada en marxa, Posicionament i Consolidació). El procediment va partir d'un qüestionari a tots els museus i en general la Comissió va acotar el projecte perquè realment s'ajustés a les possibilitats de la Xarxa.

→ Encàrrec de l'espai web corporatiu de la XMCNC

Una de les accions fonamentals establertes pel Pla de comunicació dins la fase de Posada en marxa és la construcció i publicació d'una pàgina web a través de la qual la Xarxa es presenti i que vehiculi l'acció dels museus que formen la Xarxa. L'empresa escollida per a la realització d'aquesta acció ha estat *luris.doc* i es va partir d'unes idees prèvies que van ser objecte de discussió per tal de consensuar l'estructura de la pàgina.

→ Producció d'elements de marxandatge

També dins la fase de Posada en marxa es determina la conveniència de reforçar la identitat corporativa de la Xarxa a través d'articles de marxandatge; el 2022 es va optar per començar amb la producció d'un llapis plantable -un llapis que porta llavors de xia en l'extrem-, un article per obsequiar els visitants i usuaris dels museus. A l'hora de seleccionar els articles de marxandatge, es va optar per articles que estiguessin en línia amb els valors de la Xarxa, i per tant que siguin respectuosos amb el medi ambient, i si pot ser realitzats per empreses amb valor social.

Línia de desenvolupament 4.3.

Prioritat

Enriquir les propostes de valor dels museus amb produccions compartides basades en temàtiques transversals o considerades de relleu	MITJANA
---	---------

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 4.3.

Despesa

4.3.1. Itinerància de l'exposició (In)visibles i (O)cultes pels museus de la Xarxa (producció original del MCNB)	3.608,22 €
4.3.2. Producció d'elements expositius addicionals de dones científiques vinculades als territoris d'influència dels museus de la Xarxa	4.174,50 €
→ Màsters de comunicació per a l'exposició itinerant (In)visibles i (O)cultes	1.833,15 €

4.3.1. Adaptació i producció de l'exposició (In)visibles i (O)cultes per a la itinerància pels museus de la Xarxa (producció original del MCNB)

El 2021 la XMCNC va adaptar per a la itinerància una producció original del Museu de Ciències Naturals de Barcelona que reivindica el treball científic de 24 dones, ocult o invisibilitzat. El 2022 aquesta exposició ha iniciat el seu camí pels museus de la Xarxa: el Museu de les Terres de l'Ebre va acollir-la del 21 de febrer a l'1 de maig i el Museu de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont la va tenir instal·lada del 30 de setembre fins a finals d'any.

4.3.2. Producció d'elements expositius addicionals de dones científiques vinculades als territoris d'influència dels museus de la Xarxa

L'exposició itinerant es va completar amb una sèrie roll-up addicionals dedicats a dones científiques vinculades als territoris dels museus de la Xarxa, que sen cada cas s'afegeixen a l'exposició. Els textos d'aquests roll-up addicionals també van ser adaptats a lectura fàcil (Associació Lectura Fàcil, 1.324,95 €), i van ser dissenyats i produïts pels mateixos professionals responsables de l'exposició (Petit Comitè, disseny, 1.996,50 €; Cristina Patino, producció, 853,05 €).

→ Màsters de comunicació per a l'exposició itinerant (In)visibles i (O)cultes

Per comunicar i fer difusió de l'exposició itinerant a cadascun dels museus de la xarxa que l'aculli, es van encarregar unes peces de comunicació adaptables a les dades i informacions a transmetre de cada museu -invitació, flyer, cartell, roll-up genèric per al Hall, veneciana i banners per a xarxes socials-. També es va realitzar un dossier de premsa i una nota de premsa a partir dels materials del MCNB.

Funció d'internacionalització i acció exterior

Objectiu 5	IGA	Despesa 2022
Augmentar la presència dels museus de la xarxa i la seva connexió amb l'àmbit internacional	10	3.146,00 €

Línia de desenvolupament 5.1.

Prioritat

Participació en accions i plataformes internacionals	MITJANA
--	---------

Accions 2022 en el marc de la línia de desenvolupament 5.1.

Despesa

→ Encàrrec de la traducció i publicació del lloc web de la xarxa als idiomes castellà i anglès	3.146,00 €
→ Conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona	s/c
→ Participació en el procés de redacció dels estatuts de l'Agència Catalana de la Natura	s/c

→ **Encàrrec de la traducció i publicació del lloc web de la Xarxa als idiomes castellà i anglès**

La funció d'internacionalització pròpia de les xarxes temàtiques és un argument de pes per justificar la necessitat de comptar amb versions en idiomes castellà i anglès de la web de la XMCNC.

→ **Conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona**

El Departament de Ciències Ambientals de la Universitat de Girona ha impulsat la proposta d'establir un conveni que empari les potencials relacions de col·laboració amb la Xarxa. D'entrada, la UdG confia en l'expertesa de la XMCNC per millorar la gestió de les col·leccions de ciències naturals que compta la Universitat, i per assumir la docència de les matèries de museologia del Màster en Patrimoni Natural que està en vies d'organitzar, per bé que les col·laboracions potencials poden anar més enllà. El 2022 s'ha iniciat aquest procés que ha de culminar amb la signatura del conveni en el decurs de 2023.

→ **Participació en el procés de redacció dels estatuts de l'Agència Catalana de la Natura**

L'Agència Catalana de la Natura es va crear amb la Llei 7/2020, del 2 de juliol, i aquest 2022 el Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda rural s'ha iniciat la redacció dels Estatuts a través d'un procés participatiu en el què es va convocar, entre d'altres, agents de la comunitat científica. La previsió és aprovar els Estatuts el juny 2024, per a la qual cosa l'objectiu és tenir els Estatuts redactats el 1r trimestre del 2023. La Xarxa va respondre a aquesta convocatòria assistint a la sessió informativa i a la sessió sectorial de la comissió científica que fa tenir lloc el 15 de desembre.

Funció estructural

Objectiu 6	IGA	Despesa 2022
Consolidar les bases del funcionament intern de la xarxa com a comunitat de pràctica i organisme de servei als museus de ciències naturals catalans adherits	10	27.660,60 €

Línia de desenvolupament 6.1.

Prioritat

Elaborar un codi de pertinença a la xarxa	ALTA
---	------

Accions 2021 en el marc de la línia de desenvolupament 6.1.

Despesa

6.1.1. Coordinació de la XMCNC	19.836,04 €
6.1.2. Redacció del Codi de pertinença de la XMCNC	s/c
6.1.4. Valorar la integració de nous museus en la XMCNC i dur-la a terme si s'escau	s/c

En l'any de creació de la XMCNC s'ha dut a terme el Pla d'Actuacions que ha de regir l'activitat de la Xarxa els propers quatre anys i s'ha creat la identitat corporativa que l'identificarà com a entitat. En aquest primer any d'activitat, la Xarxa ha posat les bases elementals d'interacció i treball en grup, amb la realització de reunions i un sistema de comunicació interna basat en el correu electrònic.

6.1.1. Coordinació de la XMCNC

La coordinació ha dut a terme les funcions inherents a la tasca de coordinació - convocatòria de reunions, redacció d'actes, control de pressupost, seguiment de projectes, etc.-, ha redactat els textos de partida per al Codi de Pertinença de la Xarxa i el Pla d'Activitats 2023 i en general ha coordinat i donat suport a les accions i activitats que han impulsat les diverses Comissions de la Xarxa.

6.1.2. Redacció del Codi de pertinença de la XMCNC

El 2022 la Xarxa ha redactat i aprovat el seu Codi de pertinença, que estableix el funcionament, l'organització i la governança d'aquesta comunitat, així com els requeriments i procediments d'adhesió de nous membres.

6.1.4. Valorar la integració de nous museus en la XMCNC i dur-la a terme si s'escau

La Memòria 2021 de la XMCNC lamentava no haver pogut comptar amb el Museu Geològic del Seminari de Barcelona en l'inici de la seva existència; aquest 2022 s'ha rebut la sol·licitud d'adhesió d'aquest museu, un dels més antics de Catalunya i que conserva col·leccions de vèlua indiscutible. El procés es va iniciar amb l'aportació de la documentació prescrita al Codi de pertinença de la Xarxa, i l'ingrés va ser aprovat en el Plenari de 15 de novembre.

03

Organització executiva

El treball en comissions

L'acció de la XMCNC s'ha dut a terme a partir de les decisions preses en el sí de les diverses comissions de treball i el seguiment de cadascun dels projectes, prèvia aprovació del Plenari i amb l'assistència de l'Oficina Tècnica de la Xarxa. A partir d'aquí, s'ha recorregut a diferents professionals per a la realització d'encàrrecs concrets, tal com s'ha anat especificant en les ressenyes de cada projecte en l'apartat anterior.

El 2022 han tingut continuïtat les Comissions de Documentació, Conservació Preventiva i Paleontologia. La Comissió de Pla d'Actuacions que va treballar aquest Pla el 2021 va esdevenir el 2022 la nova Comissió de Difusió, Recerca i Acció Exterior, amb alguns canvis en la composició que es van considerar adients per al tipus d'accions que havia de dur a terme aquesta nova Comissió: per part del MCNB, Anna Omedes va ser substituïda per Gemma Redolad, per part de l'IBB, Neus Ibáñez va donar el relleu a Neus Nualart i al Museu de Ciències Naturals de Granollers Anna Surroca va substituir Carles Flaquer; per part de l'ICP, Teresa Esquirol va cedir la responsabilitat a Pere Figuerola.

A continuació s'especifiquen les dades de composició i reunions que han dut a terme aquests òrgans, així com les accions que s'han impulsat i realitzat en el marc de cadascun.

Plenari

Composició

1. Antoni Arrizabalaga (AA, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
2. Teresa Esquirol (TE, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)
3. Àlex Farnós (AF, Museu de les Terres de l'Ebre)
4. Pere Figuerola (PF, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)
5. Lluís Figueras (LF, Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany)
6. Àngel Galobart (AG, Museu d'Isona i Conca Dellà)
7. Carles Garcia Hermosilla (CGH, Museu del Ter)
8. Teresa Garnatje (TG, Institut Botànic de Barcelona)
9. Carles Lalueza Fox (CLF, Museu de Ciències Naturals de Barcelona, a partir de 1/05/22)

10. Ester Magrinyà (EM, Museu d'Alcover)
- Anna Omedes (AO, Museu de Ciències Naturals de Barcelona, fins al 30/04/22)
11. Neus Ribas (NR, Museu d'Arenys)
12. Magda Gassó (MG, Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)
13. Carles Padrós (CP, Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)
14. Olga Llobet (OL, Coordinació de la XMCNC)

Accions

- 6.1.2. Redacció del Codi de pertinença de la XMCNC, deliberació i aprovació
 - 6.1.4. Valorar la integració de nous museus en la XMCNC i dur-la a terme si s'escau: valoració de la sol·licitud d'adhesió del Museu Geològic del Seminari de Barcelona i aprovació
- Conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona
- Seguiment del projectes vinculats al Pla d'Activitats 2022
- Deliberació i aprovació del Pla d'Activitats 2023

Reunions i assistència

- 03/03/2022, sessió online: AA, TE, AF, PF, LF, AG, CGH, TG, EM, AO, MG, CP, OL
- 08/07/2022, Museu de Ciències Naturals de Barcelona: AA, TE, AF, PF, LF, AG, CGH, TG, CLF, NR, MG, OL, Pere Luque (Museu de les Terres de l'Ebre)
- 15/11/2022, Museu de l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (Sabadell): AA, TE, PF, LF, AG, CLF, NR, MG, CP, OL, Pere Luque (Museu de les Terres de l'Ebre), Neus Nualart (Museu de l'Institut Botànic de Barcelona)

Comissió de Documentació

Composició

1. Àngel Galobart (AG, Museu d'Isona i Conca Dellà)
2. Eulàlia Garcia Franquesa (EGF, Museu de Ciències Naturals de Barcelona)
3. Georgina Gratacós (GG, Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany)
4. Pere Luque (PL, Museu de les Terres de l'Ebre)
5. Neus Nualart (NN, Institut Botànic de Barcelona)
6. Ferran Pàramo (FP, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
7. Neus Ribas (NR, Museu d'Arenys)
8. Josep Maria Robles (JMR, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)
9. Núria Sellarés (NS, Museu del Ter)
10. Olga Llobet (OL, Coordinació de la XMCNC)

Accions

- 1.1.1. Depuració del tesaurus de paleontologia del ICP
- 1.1.2. Depuració del tesaurus de paleontologia del MCNB (continuació 1a. Fase)*
- 1.1.3. Unificació dels tesaurus d'Element (Matèria) i de les llistes diccionari Sexe, Desenvolupament i Estat de Conservació
- 1.1.4. Desenvolupament de programaris específics per a la gestió de col·leccions de ciències naturals.
- 2.1.11. Organització de les Jornades de Tècnics i Tècniques de col·leccions de ciències naturals.

A banda de les accions descrites, en les reunions de la Comissió també es van realitzar presentacions dels programaris amb els quals treballa el Museu de Ciències Naturals de Granollers.

Reunions i assistència

23/02/2022: EGF, GG, PL, NN, FP, NR, JMR, NS, OL

23/03/2022: AG, EGF, GG, PL, NN, FP, JMR, NR, NS, OL

26/04/2022: AG, EGF, GG, PL, NN, FP, JMR, NS, OL

26/05/2022: EGF, GG, PL, NN, FP, JMR, NR, NS, OL

04/10/2022: AG, GG, PL, NN, FP, NR, JMR, NS, OL + Carles Padrós (Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)

Reunions de treball del projecte 1.1.3. Unificació dels tesaurus d'Element (Matèria) i de les llistes diccionari Sexe, Desenvolupament i Estat de Conservació: 01/12/2022 (GG, FP, OL, Olga Boet); 14/12/2022 (GG, OL, Olga Boet)

Comissió de Conservació Preventiva

Composició

- 1. Antoni Arrizabalaga (AA, Museu de Ciències Naturals de Granollers)
- 2. Xènia Aymerich (XA, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)
- 3. Georgina Gratacós (GG, Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany)
- 4. Neus Ibáñez (NI, Institut Botànic de Barcelona)
- 5. Marc Ordeix (MO, Museu del Ter)
- 6. Maria Vila (MV, Museu de Ciències Naturals de Barcelona)
- 7. Olga Llobet (OL, Coordinació de la XMCNC)

Accions

2.1.1. Finalització de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals

2.1.2. Encàrrec de material gràfic per a la Guia d'embalatges permanents

2.1.3. Edició digital de la Guia d'embalatges permanents per a col·leccions de ciències naturals

2.1.4. Manteniment de la BBDD de proveïdors amb els materials indicats a la Guia d'embalatges permanents

→ Adquisició de materials de conservació preventiva per als museus de la XMCNC

→ Realització d'actuacions de restauració d'espècimens dels museus de la XMCNC

→ Programa de pràctiques de conservació i restauració per a estudiants de grau de la Universitat de Barcelona i l'Escola Superior de Conservació i Restauració

Reunions i assistència

15/02/2022: XA, GG, MV, OL, Carles Padrós (Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)

05/04/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

25/04/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

05/05/2022: AA, XA, GG, NI, OL

13/05/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

25/05/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

17/06/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

11/07/2022: AA, XA, GG, NI, MV, OL

06/10/2022: AA, XA, GG, MV, OL

Reunions de treball del projecte 2.1.4. Manteniment de la BBDD de proveïdors amb els materials indicats a la Guia d'embalatges permanent: 05/12/2022 (MV, OL, Miquel Roquet); 19/12/2022 (MV, OL, Miquel Roquet)

Comissió de Paleontologia

Composició

1. Andrea Ferrer (AF, Museu Arqueològic de Banyoles)

2. Jordi Galindo (JG, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)

3. Àngel Galobart (AG, Museu d'Isona i Conca Dellà)

4. Vicent Vicedo (VV, Museu de Ciències Naturals de Barcelona)

Carles Padrós (CP, Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)

Albert Vidal (AV, Servei d'Arqueologia i Paleontologia, D.G. del Patrimoni Cultural)

5. Olga Llobet (OL, Coordinació de la XMCNC)

Accions

2.1.7. Redacció d'una petició formal adreçada al Departament de Cultura per a la revisió i actualització de la legislació actual en matèria de paleontologia (Decret 78/2002)

2.1.8. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè elabori un protocol clar i concret d'actuació en la gestió de col·leccions per baixa o desistiment d'ingrés (enterrament de col·leccions)

2.1.9. Redacció d'una consulta a la Direcció General del Patrimoni Cultural sobre el tractament que tindrà el patrimoni paleontològic que no es troba inventariat perquè no ha estat descobert en la nova llei del patrimoni cultural català

2.1.10. Redacció d'una petició formal adreçada a la Direcció General del Patrimoni Cultural perquè la paleontologia tingui un rol equiparable al de l'arqueologia al Servei d'Arqueologia i Paleontologia.

Reunions i assistència

09/03/2022: AF, JG, AG, VV, AV, OL, Carles Padrós (Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)

14/07/2022: AF, JG, AG, VV, AV, OL

Reunions de treball del projecte 2.1.7. a 2.1.10: 30/05/2022 (JG, VV, OL)

Comissió de Difusió, Recerca i Acció Exterior

Composició

1a.Teresa Esquirol (TE, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)

1b.Pere Figuerola (PF, Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont)

2.Àlex Farnós (AF, Museu de les Terres de l'Ebre)

3.Carles Flaquer (CF, Museu de Ciències Naturals de Granollers)

3.Anna Surroca (AS, Museu de Ciències Naturals de Granollers)

4a.Neus Ibáñez (NI, Institut Botànic de Barcelona)

4b.Neus Nualart (NN, Institut Botànic de Barcelona)

5.Lluís Figueras (LF, Museu Darder – Espai d'Interpretació de l'Estany)

6.Ester Magrinyà (EM, Museu d'Alcover)

7a.Anna Omedes (AO, Museu de Ciències Naturals de Barcelona)

7b.Gemma Redolad (GR, Museu de Ciències Naturals de Barcelona)

8.Neus Ribas (NR, Museu d'Arenys)

9.Olga Llobet (OL, Coordinació de la XMCNC)

Accions

3.2.1. Realització d'un projecte de recerca que contribueixi a visibilitzar dones científiques als territoris d'influència dels museus de la XMCNC

4.2.3. Realització del pla de comunicació de la XMCNC

→ Encàrrec de l'espai web corporatiu de la XMCNC

→ Producció d'elements de marxandatge

4.3.1. Itinerància de l'exposició (In)visibles i (O)cultes pels museus de la Xarxa (producció original del MCNB)

4.3.2. Producció d'elements expositius addicionals de dones científiques vinculades als territoris d'influència dels museus de la Xarxa

→ Màsters de comunicació per a l'exposició itinerant (In)visibles i (O)cultes

→ Encàrrec de la traducció i publicació del lloc web de la xarxa als idiomes castellà i anglès

→ Participació en el procés de redacció dels estatuts de l'Agència Catalana de la Natura

Reunions i assistència

28/02/2022: TE, AF, CF, LF, PF, NI, AO, OL, Carles Padrós (Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles)

27/04/2022: LF, PF, NI, NR, OL, Pere Luque (Museu de les Terres de l'Ebre, en nom d'AF)

24/10/2022: PF, NN, GR, AS, OL, Pere Luque (Museu de les Terres de l'Ebre, en nom d'AF)

Reunions de treball del projecte 4.2.3. Redacció del pla de comunicació de la XMCNC:

01/06/2022 (GR, OL, Equip Iuris.doc); 15/07/22 i 18/07/22 (Comissió + Equip Iuris.doc);

23/08/22 (GR, OL)

Oficina Tècnica

Composició

Equip del Museu de Ciències Naturals de Barcelona

Coordinació

Olga Llobet

Accions

Tramitació administrativa de la contractació

Control de pressupost

Convocatòria de reunions i assistència, redacció d'ordres del dia i actes

Redacció de sol·licituds d'encàrrec

Sol·licitud de pressupostos a proveïdors

Seguiment i coordinació de la contractació de proveïdors

Seguiment i coordinació de les accions i activitats impulsades per la Xarxa.

Control de pressupost

Participació en les accions i activitats impulsades per la Xarxa (revisions, redacció de textos, realització de propostes).

Assistència a reunions convocades pel Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles:

- Coordinacions de xarxes temàtiques: 02/02/22; 09/03/22; 04/04/22; 02/05/22; 02/06/22; 28/09/22
- DIM'22: 24/02/22; 15/03/22; 12/04/22

Assistència a reunió al Museu Geològic del Seminari de Barcelona amb Carles Lalueza Fox, Javier Osés i Mn. Salvador Bacardit (05/07/22) en relació a l'adhesió d'aquest Museu a la XMCNC

Assistència a reunió amb Carles Lalueza Fox, Margarida Casadevall i Crisanto Gómez al MCNB (15/09/22) en relació a l'establiment d'un conveni de col·laboració amb la Universitat de Girona

Redacció de materials comunicatius per a l'exposició itinerant (In)visibles i (O)cultes a partir dels materials de comunicació del MCNB

Assistència a reunions per a la redacció dels estatuts de l'ANACAT, sessió informativa i comissió científica (26/10/22; 15/12/22)

Redacció de Codi de Pertinença de la XMCNC

Realització de la Memòria 2022

Redacció de Pla d'Activitats 2023

Dades de contacte

coordinacioXMCN@bcn.cat

T. 932 56 60 02